

Vrouwen in de Vrijmetselarij

De Orde van Weefsters

Net als haar grote broer de Vrijmetselarij, is de Orde van Weefsters omgeven door geheimzinnigheid. Maar dat is een logisch gevolg. Als plek waar vrouwen samenkomen om spiritueel te groeien, gaat het vooral om het beschermen van de diepgaande reis die je als weefster maakt.

TEKST MARGEET BOTTER

Met vrijheid, verdraagzaamheid en broederschap als essentiële waarden, draait het binnen de Orde van Vrijmetselaren erom een beter mens te worden. Een mens bij wie denken, voelen en willen in harmonie zijn. Een mooi streven, waar natuurlijk ook vrouwen oor naar hebben. Alleen was het genootschap traditioneel voor hen gesloten (nu overigens niet meer). Om die reden zag in 1947 de Orde van Weefsters het licht. Geïnspireerd op de Vrijmetselarij, wilden de oprichtsters een eigen pad uitstippelen voor spirituele groei en reflectie, exclusief voor vrouwen.

Deel van het geheel

Ze kozen daarbij het weven, en het spinnen en ontwerpen, als de symboliek die het genootschap zou definiëren. Niet om tijdens hun bijeenkomsten daadwerkelijk achter een spinnenwiel of weefgetouw te kruipen of in de weer te gaan met bollen wol. Wel vanwege de diepe symbolische betekenis die het draad, het garen, in allerlei oude culturen met zich meedraagt en de associatie die het van oorsprong heeft met creatie, verbinding en het brengen van orde in chaos. Zoals in de Griekse mythologie, waar de zogenoemde schikgodinnen het lot van ieder mens bepaalden door het spinnen, meten en afknippen van de levensdraad. Binnen de Orde van Weefsters symboliseert weven het persoonlijke en collectieve proces van het creëren van betekenis in het leven. De creativiteit komt niet in handwerk tot uitdrukking, maar in hoe je open leert kijken en denken en in gedachten de dingen aan elkaar knoopt. Iedere weefster wordt gezien als een draad in een groter weefsel, waarbij ieders unieke kleur en patroon bijdraagt aan het geheel. Toch staat het weven niet alleen voor de verbinding tussen mensen: het gaat ook om het doorgronden van jezelf en het leven.

Overgave aan het niet-weten

José Ursem-Kuilboer is weefster sinds 2007:

“Ik trad tot de orde toe middenin m’n ‘sandwich-tijd’: kinderen, ouders, een drukke baan.

Sindsdien is de loge-bijeenkomst mijn rustpunt in de drukke week. Tijdens die avond kan ik alle rollen die ik vervul even buiten laten en aan mezelf werken. Binnen de veiligheid van de loge heb ik mezelf leren kennen en zusterschap mogen ervaren. Dat is heel waardevol.

Toen ik een paar jaar lid was, merkten de mensen om me heen op dat ik was veranderd. Ik ben milder geworden, ook naar mezelf. Ik was nogal perfectionistisch en vond het lastig m’n schaduwkant te accepteren. Door mijn lidmaatschap leerde ik: het mag er zijn. Ook kwam ik te weten: dit is van mij, dat is van de ander en met dat laatste hoef ik niets. Het bijzondere van het lidmaatschap is dat je steeds nieuwe dingen ontdekt. Elke levensfase vallen je weer andere dingen op.

Het ligt een beetje in de geest van deze tijd om alles meteen te willen weten. Met name jongere mensen vinden het moeilijk om met onzekerheden te leven en erop te vertrouwen dat het goed is. Die overgave aan het niet-weten, wat ik als weefster heb geleerd, kan echter bevrijdend zijn. Gewoon beleven, rustig kijken en luisteren. Dat je niet meteen overal een mening over hoeft te hebben, is een verademing.”

>

Handelen uit liefde

Nanne Doets is weefster sinds 2005:

“Ik zie de datum van mijn inwijding als mijn tweede verjaardag. Voor m'n gevoel ben ik toen voor de tweede keer, maar dan veel bewuster, geboren. De symboliek van het weven is voor mij een belangrijk hulpmiddel om aan mezelf te blijven werken: aan mijn spirituele ontwikkeling als mens, maar ook als onderdeel van de maatschappij. In de waan van de dag heb je vaak weinig tijd voor zelfreflectie en beschouwing. Die

tijd vind ik binnen de weefsters wel. Ik ben door m'n lidmaatschap op een zachte manier assertiever geworden. Mijn hele leven werkte ik in nogal mannelijke omgevingen, wat me ernaar deed verlangen m'n vrouwelijke kant te ontwikkelen. Doordat er binnen de orde alleen maar vrouwen zijn, is er ruimte en aandacht voor dat vrouw-zijn en alle fasen, vraagstukken en spirituele aspecten die daarbij komen kijken.

Binnen de weefsters word je voortdurend gestimuleerd jezelf en de ander te observeren. Ik leer steeds meer te handelen vanuit liefde en verbinding. Je bent deel van het geheel. Daarin speel je je rol en ontdek je wat jouw mogelijkheden en kwaliteiten zijn. Elke stap daarin neem je heel zorgvuldig zonder je ooit gedwongen te voelen. Doorlopend is er de toetsing: wil je dit? Wil je verder? Je maakt telkens zelf de keuzen.

Een inwijding is een reis die je weloverwogen aangaat. De stap een levenspad te gaan bewandelen waarbij je allerlei ervaringen zult ondergaan, zet je bewust.”

En om het vinden van je plek in deze wereld, ten opzichte van jezelf, de ander én binnen het grotere geheel van de wereld en het universum waarin je je beweegt. Een belangrijk motto daarbij is: vind wat bindt en mijd wat scheidt.

Inspireren en delen

Hoewel zelfontwikkeling een belangrijke motivatie van de weefsters is, willen ze ook een positieve invloed uitoefenen op de gemeenschap en de wereld om ze heen. Het lidmaatschap van de orde is behalve een formele verbintenis, tegelijk een uitnodiging om te groeien, bij te dragen en samen te bouwen aan een betekenisvolle toekomst. De waarden en idealen die de orde drijft zijn dan ook niet alleen een streven naar innerlijke harmonie en wijsheid, maar ook naar solidariteit en harmonie met de buitenwereld.

De orde telt zestien zelfstandige verenigingen, loges genoemd, op verschillende plekken in het land. Ze komen bijeen voor bijvoorbeeld rituelen, inspirerende gesprekken en om van gedachten te wisselen. Daarin speelt de kunst van het weven vaak een voorname rol, ook om de verbinding tussen de leden te versterken. Zo gebruiken de leden tijdens een ritueel specifieke weefsymboliek, zoals het weefgetouw, draden en patronen, om dieper inzicht te krijgen in het leven, persoonlijke ontwikkeling te stimuleren en levenslessen en ethische principes aan elkaar over te brengen. Ervaringen, inzichten en perspectieven delen de weefsters ook tijdens gedachtewisselingen. Ze gaan dan met elkaar in gesprek over morele vraagstukken en universele waarden, zoals zusterschap, waarheid en tolerantie. Een onderwerp van gesprek kan zijn: welke draden in ons leven moeten we loslaten om verder te groeien? Wederzijds respect voor elkaars standpunt zonder de ander te willen overtuigen, zorgt voor een gelijkwaardige basis. >

Iedere weefster
is een draad
in een groter weefsel,
waarbij ieders unieke
kleur en patroon
bijdraagt aan het geheel

Taal van de ziel

Charlotte van der Kruijk is weefster sinds 2017: "Ik kan me sinds ik lid ben van de orde meer verbinden met het spirituele deel in mij. Ik voel veel duidelijker dat ik deel ben van een groter geheel. Weefsters spreken de taal van de ziel en het lichaam, van het niet-weten en ervaren. Een taal die ik heb leren spreken sinds ik bij de orde ben. Ik herinner me dat ik als belangstellende nieuwsgierig was naar hoe het eraan toe zou gaan bij de weefsters: ik wilde weten waarom de orde is bedacht zoals die is bedacht. Die wil om te weten om van daaruit dieper te kunnen en durven ervaren, heb ik nog steeds. Dat is een persoonlijke leerstijl en verradt een controlebehoefte. Maar door het weefster-zijn kan ik me wel beter overgeven aan het niet-weten en het loslatend ervaren. Dit omdat er heldere grenzen zijn: door de wonderschone taal van het ritueel, door alle symboliek, door de kring waarin ik me gedragen en opgenomen weet."

Zo vindt een kruisbestuiving plaats die inspireert en uitdaagt tot groei, en het individuele én collectieve bewustzijn verrijkt. Ook zijn er lezingen en workshops, waarin leden voordrachten houden over filosofische, spirituele en ethische thema's.

Persoonlijke reis

De orde staat open voor iedere vrouw die zich geroepen voelt door de idealen en symboliek van het genootschap. Leeftijd, achtergrond of spirituele ervaring doen er niet toe, het enige wat telt is nieuwsgierigheid, de bereidheid aan jezelf te

iets voor jou?

- * Als een gemeenschap waarin zusterschap centraal staat je aanspreekt.
- * Als je graag met rituelen en symboliek werkt.
- * Als je het waardevol vindt om met anderen te reflecteren op filosofische of spirituele thema's.
- * Als je van tradities maar ook moderne invulling houdt.
- * Als je je prettig voelt bij het idee van vertrouwelijkheid en exclusiviteit binnen een groep.

werken, gevoel voor symboliek en een oprechte wens om te leren en bij te dragen. Lid worden van de Orde van Weefsters is om die reden wel een bewust, weloverwogen proces. Kandidaten doorlopen een speciaal daarvoor ontworpen traject om te bepalen of de orde bij ze past en vice versa. Lid worden begint met een aanmelding, gevolgd door een periode van kennismaking en oriëntatie. Een van de belangrijkste onderdelen van het toetredingsproces is de inwijding: een ceremonie die symbool staat voor de persoonlijke reis van het nieuwe lid. Tijdens deze plechtigheid wordt zij uitgenodigd om haar leven als een weefsel te beschouwen en haar eigen rol daarin te omarmen. Deze ervaring vormt de basis voor verdere groei en deelname binnen het genootschap. Voor wie nieuwsgierig is, alleen nog niet klaar om lid te worden, biedt de orde laagdrempelige manieren om betrokken te raken. Zo organiseren de loges open kennismakingsbijeenkomsten waar belangstellenden kunnen kennismaken met de waarden en de energie van de groep en een inkijkje krijgen in de activiteiten binnen de loge.

Geheimzinnig

Een opvallend kenmerk van de Orde van Weefsters is dat die uitsluitend toegankelijk is voor vrouwen. Dat roept vaak vragen op, maar is juist een belangrijk aspect en een meerwaarde. Dit biedt namelijk de mogelijkheid om specifiek vrouwelijke thema's te verkennen. Bovendien versterkt het het gevoel van solidariteit en zusterschap. Het maakt van de orde een veilige plek waar vrouwen samenkomen om te reflecteren, te leren en te groeien. Een veel voorkomende misvatting is daarbij dat de weefsters een gesloten, mysterieuze mystieke gemeenschap zouden vormen. In werkelijkheid is de orde volledig transparant over haar doelstellingen en open voor iedereen die zich ertoe

Weefsymboliek, zoals het weefgetouw, draden en patronen, wordt gebruikt om dieper inzicht te krijgen in het leven

aangesproken voelt. Dat de weefsters terughoudend zijn in het delen van wat er binnen de muren van de loges gebeurt, is geen geheimhouding om de geheimhouding. Wat de reden dan wel is? Het respecteren van de diepgang die de leden ervaren en discretie te bewaren voor de persoonlijke reis die ze afleggen. Ook willen ze iedereen de ruimte geven om zelf te beleven wat

het lidmaatschap inhoudt. Vaak gebruiken ze deze metafoor: hoe leg je aan iemand, die nog nooit een sinaasappel heeft geproefd, uit hoe die smaakt? Alleen door zelf een inwijding te ondergaan, zul je weten wat het met je doet. Niks geheimzinnigs dus, maar een exclusieve, persoonlijke ervaring waar de buitenwereld niet per se iets mee te maken heeft.

Nooit uitgeleerd

Het houdt trouwens niet op bij die eerste ervaring. De weefsters doen constant nieuwe ervaringen op, of ze nu net zijn ingewijd of al tijden meelopen. Onder meer omdat de rol die ze vervullen binnen de loge wisselt, wat een nieuw perspectief op het weefsterschap geeft. Weefster José vat het krachtig samen: "Je blijft in ontwikkeling en ontdekt steeds weer nieuwe dingen. Daarbij is elke levensfase anders, waardoor je op andere momenten in je leven ineens heel andere aspecten opvallen. Dit geeft niet alleen een heel rijk gevoel, maar zorgt ook dat je nooit bent uitgeleerd en aan jezelf blijft werken." 🌸

Zielsverwanten

Typisch voor de Orde van Weefsters is het belang van symboliek en rituelen. Toch zijn ze daarin niet de enige. De bekendste is de Vrijmetselarij, die tegenwoordig ordes voor mannen, vrouwen én gemengde loges kent. Meer informatie over de Vrijmetselarij voor Vrouwen Nederland vind je op de website: ordevvn.nl. De Gemengde Vrijmetselaarordes in Nederland noemt zich Le Droit Humain: ledroit humain.nl.